

3

Láska k penězům

Nedávno jsem seděl na mezinárodním letišti v Atlantě v Georgii, pojídal jogurt a sledoval davы zaneprázdněných lidí spěchajících sem a tam. Před mýma očima se odehrávala fascinující malá dramata.

K východu cupitala nějaká matka. Daleko za ní se táhlo batole, kterému bylo očividně úplně jedno, jestli stihnou letadlo. Broukalo si písničku a spokojeně se loudalo přes halu. Máma se otočila a snažila se dítě popohnat. Bez šance! Když zmizely v davu, bylo pozadu za svou matkou o tři metry a její náskok se zvyšoval.

Pak se kolem mihl údržbář, který šel opravit prasklou trubku nebo zkratovaný spoj. Měl na sobě žlutou kombinézu a na ní bylo napsáno jméno „Švihoun“. Vrtalo mi hlavou, kde přišel k takové přezdívice a proč chtěl, aby o ní všichni věděli. Jestli jsi na příjmu, Švihoune, všiml jsem si tě!

Pak kolem přešly dospívající dívka a její matka. Vypadaly, že se ten den ráno pořádně pohádaly. Třeba to bylo kvůli dívčinu nezvyklému účesu. Ať už bylo příčinou sporu cokoli, dcera jej evidentně vyhrála. Máma byla pěkně přepadlá na tak časnou hodinu. Její dospívající dcera toho rána vynaložila spoustu času na to, aby vypadala svůdně a starší na svůj věk. Podařilo se jí to. Nedej se, mámo!

Než jsem dojedl jogurt, přešly před mou pozorovatelnou stovky dalších lidí. Všichni byli hluboce zamýšleni a měli v úmyslu jediné – rychle se přesunout v prostoru a vrhnout se do svého díla. Nemohl jsem se ubránit zvědavosti. Rád bych se dozvěděl, co jsou ti lidé zač a jaké starosti si ten den nesou s sebou. V šedesátých letech zpívala skupina Beatles: „Odkud se

berou všichni ti osamělí lidé.“ Ano, viděl jsem pár lidí, kteří vypadali, že zoufale potřebují přítele. Ale především jsem viděl zaneprázdněné, vyčerpané muže a ženy, kteří vypadali, že mají hodinová zpoždění. Opravdu by to vyvolalo mezinárodní krizi, kdyby si přitáhli židli vedle mě a pár minut sledovali ostatní, kteří procházejí kolem? Já vím! Já vím! Plány nepočkají.

To, čeho jsem byl na letišti v Atlantě svědkem, je typické pro moderní životní styl. Asi jste tím ještě nebyli pohlceni, jelikož jste si donedávna užívali bezstarostných dnů dospívání. Ale způsoby života v poklusu se k vám blíží. Za to vám ručím. Šílené životní tempo, které náš život téměř připravuje o jakýkoli smysl, je velmi nakažlivé a dřív či později se většina lidí ocitne v jeho soukolí.

Velké životní otázky

Dokud jste mladí, je velmi důležité, abyste se zastavili a zamysleli se nad některými základními problémy dřív, než vás začne rozptylovat břímě práce a rodiny. Existuje několik věčných otázek, s nimiž se nakonec musí vypořádat každý. Myslím si, že bude jen k užitku, když si tu námahu dáte teď hned.

Otázky, s nimiž se lidstvo vypořádává, jsou stále tytéž, ať jste ateisté, muslimové, buddhisté, Židé, stoupenci hnutí New Age, agnostikové, nebo křesťané. Jen odpovědi se liší. Jsou to otázky typu:

Co jsem za člověka?

Jak jsem se tu octl?

Na čem mi skutečně záleží?

Je někdo nade mnou?

Co se ode mne očekává?

Existuje život po smrti?

Pokud existuje věčný život, jak ho dosáhnu?

Jaký smysl má smrt?

Mnohými z těchto důležitých otázek se budeme zabývat později. Prozatím se zaměříme na jinou otázku, která je zásadní: Do čeho stojí zato in-

vestovat svůj život? To je třeba si vyřešit dřív, než pokročíme dál směrem k dospělosti.

Soutěžní horečka

Pokud jde o životní cíle, zdá se, že většina lidí je v první řadě motivována houbou za penězi a za věcmi, které si za ně mohou koupit. Jestli o tom pochybujete, zapněte si televizi a sledujte, jak se v televizních soutěžích soupeří o různé ceny a peníze. Pozorujte ty bláhové sílence, jak vyskakují radostí do vzduchu, mají takřka pěnu u úst a málem porazí pořadatele. Všimněte si, že mají oči doširoka rozevřeny a ušní boltce světle narůžovělé. Je to stav známý jako soutěžní horečka, která své oběti připraví o schopnost rozumného úsudku.

Ano, Betty, vyhrála jste novou myčku, žvýkačky na celý rok a tuhle úžasnou novou panenku Čurající Wanda, která se skutečně vaší dceři počurá do klína! Gratulujeme, Betty, a děkujeme za účast v soutěži.“ (Frenetický potlesk.)

Jak to, že toho o soutěžní horečce tolik vím? Protože jsem ji sám zakusil! V roce 1967 se mé milované ženě podařilo nalákat mě do jednoho soutěžního pořadu, který tehdy letěl. Shirley si dala kolem hlavy a na halenku samé umělé ptáčky a já nesl hloupou cedulku s nápisem: „Má žena má ráda ptáčky.“ Ta má ale smysl pro humor, co? Stačilo to na to, aby si nás pořadatel Monty Hall vybral jako šťastné soutěžící. Posadili nás na dvě přední sedadla nedaleko kamer a soutěž zahájili s jinými hlupáky.

Celou dobu, co jsem seděl mezi soutěžícími, jsem neustále přemýšlel. Co tu pro všechno na světě dělám a proč držím tu stupidní ceduli? To, co na ní stálo, ve mně vyvolávalo velkou skepsi. Monty nakonec vyvolal naše jména a kamery na nás zaostřily.

*„Zde za dveřmi číslo jedna je... (opona se zvedá)... nové auto!!“
(Obecenstvo šílí nadšením.)*

Najednou se mi sevřel žaludek. Do úst se mi začaly hrnout sliny a srdce začalo divoce bušit. Na pódiu bylo auto mých snů – úplně nový model Camaro. Tolik jsem ho chtěl, že se mi stáhlo hrdlo. Dokonce jsem začal nepravdělně a mělce dýchat, což byl další neomylný příznak toho, že jsem byl postižen soutěžní horečkou.

Abyste mou reakci plně pochopili, museli byste vědět, že jsem vlastnil několik nejhorších aut v historii automobilismu. Během svých vysokoškolských studií jsem jezdil s vozem Mercury ročník 1949 (říkal jsem mu Rachotina), který měl všechno automatizované: sedadla, okna, stahovací střechu, zkrátka vše mělo být něčím poháněno. Jen to „něco“ ne a ne odnikud přijít. Okna jsem v zimě vytáhl a v létě je stáhl. Zůstala ve stejné poloze navzdory měnící se teplotě. Shirley, která tehdy byla mou přítelkyní, mě musela strašně moc milovat, aby se s tím autem smířila. Nesnášela ho! Přední sedadlo mělo pružinu, která mívala špatnou náladu. Natrhla jí šaty a propíchlá kůži. Rachotina se občas také rozhodla stávkovat. Každou chvíli jsme se Shirley museli tuhle hromadu šrotu tlačit.

Proč jsem chtěl to nové auto?

Korunu tomu všemu nasadila událost krátce po naší promoci. Byli jsme pozváni na veledůležitý přijímací pohovor. Oblékli jsme si při této příležitosti své nejlepší nedělní šaty. V obleku, kravatě, nablýskaných botách a nažehlených kalhotách jsme se s Rachotinou hnali osmdesátkou po silnici, když tu najednou odlétla stahovací střecha. Dráty a prach nám vlétly do tváří, zbytky potahové látky vlály za naším autem jako Supermanův plášť. Žebra střechy vyčnívala nad našimi hlavami a připomínala malou stahovací mříž. Bylo to velmi trapné. Věřili byste, že se na mě Shirley naštvala, že jsem dopustil, aby se to stalo? Krčila se na podlaze a obviňovala mě, že jezdím takovým otlučeným vozem. Je to zázrak, že náš vztah to citově vypjaté odpoledne přežil.

I když byla Rachotina uložena k věčnému spánku dlouho před naším vystoupením v televizní soutěži, stále jsem ještě neměl nové auto. Každý ušetřený dolar padl na školné za postgraduální studium. Doktorát jsem měl hotový teprve dva měsíce.

To vysvětluje mou reakci na krásný automobil za dveřmi číslo jedna. „Abyste auto vyhráli,“ řekl Monty, „musíte nám říct cenu čtyř druhů zboží.“

Shirley a já jsme uhodli první tři ale pohořeli u čísla čtyři. „Je mi líto,“ řekl Monty. „Vypadli jste. Ale tady si vezměte vysavač a tři dolary. A děkuji za účast v soutěži!“

Shirley i mně bylo nanic. Cestou domů jsme mluvili o tom, jak se v té chvíli manipulovalo našimi emocemi. Oba jsme zakusili neuvěřitelnou hrabivost, a ten pocit nebyl příjemný. Tenkrát jsem dostal velmi cennou lekci o chtíči a o tom, jak ho duchovně zvládat. Vypozoroval jsem, že ať člověk baží po čemkoli, satan se vytasí s příslušnou nabídkou výměnou za duchovní kompromis. V mém případě byl nový automobil vnaidlem, které rozpoutalo mou hrabivost. Pokud toužíte po nemanželském sexu, nakonec se vám ho dostane. Nebuďte překvapeni, když na vás kývne ochotný partner.

Pokud jste vášnivě zaujati slávou či mocí, objekt touhy vám bude přislíben (avšak nikdy nebude doručen).

Nezapomeňte, že Ježíši byl po čtyřicetidenním půstu na poušti nabídnut chléb. Byla mu přislíbena moc a sláva poté, co rozjímal o své nadcházející cestě na kříž. Chci tím říct, že satan využívá našich nejnáruživějších sklonů, aby nás svedl.

Dejte si pozor! Před vámi je nebezpečí!

Pokud také lačníte po velkém bohatství – dejte si pozor! Jste ve velmi nebezpečné situaci. Pochybujete-li o tom, podívejte se na 1. Timoteovi 6:9, kde se říká: „Kdo chce být bohatý, upadá do osidel pokušení a do mnoha nerozumných a škodlivých tužeb, které strhují lidi do zkázy a záhuby.“ Jak neuvěřitelně výstižný popis lidské povahy! Když sledujete lidi, kteří mají vášnivě rádi peníze, zjistíte, že mnozí z nich naletí divokým plánům a pochybným kšeftům. Vždy mají na dosah ruky nějaký zlatý důl, který jim nakonec proklouzne mezi prsty. Místo aby zbohatli, chytí se do pastí.

Miliardář John D. Rockefeller měl výstižnou radu pro ty, kteří chtějí být bohatí. „Je to snadné,“ řekl. „Jediné, co musíte udělat, je brzy ráno vstát, tvrdě pracovat – a objevit zlatý důl.“ Jemu se to snadno řeklo.